

CÍLE LEKCE

- charakterizuje sobecký způsob života
- uvědomuje si hodnotu úcty, přemýšlí nad jejím vyjádřením
- vyjádří úctu rodičům
- cítí se do jednoho ze členů pedagogického sboru

POMŮCKY

- losy pro dělení do skupin (pracovní arch)

1. Komunitní kruh. Vyučující přečte příběh Oheň¹ od Bruna Ferrera.

Šest lidí se za mrazivé noci nešťastnou náhodou ocitlo na opuštěném ostrově. Každý měl v ruce kus dřeva, s nímž připlaval na břeh. Jiné dřevo na ostrově ztraceném v Severním moři nebylo. Chouli se kolem skomírajícího ohně. Chlad byl čím dál nesnesitelnější. Jedním z těch lidí byla žena. Když záblesk plamene osvítil tvář jednoho muže, uviděla, že má tmavou pleť. Stiskla svůj kus dřeva pevněji. Přece ho nespotřebuje na zahřátí nějakého povaleče.

Vedle se choulil muž, který zjistil, že jeho soused je z opoziční strany. Za nic na světě nebude svým krásným kusem dřeva zahřívát politického protivníka. Třetí člověk měl na sobě jen chatrné oblečení; zachumlal se do své ošuntělé bundy ještě hlouběji. Ten vedle je určitě bohatý. Proč by měl spotřebovat svou větev kvůli zbohatlíkovi, co nepracuje? Bohatý člověk seděl a uvažoval o všem svém majetku, o dvou vilách, čtyřech autech a tučném bankovním kontu. Baterie mobilního telefonu se vybila, a tak si za každou cenu musel svůj kus dřeva uchovat. Kvůli těm lenochům a špinavcům ho přece nespotřebuje! V přistěhovalcově snědé tváři byl v slábnoucím světle dohasínajícího ohně vidět pomstychtivý výraz. Svůj kus dřeva svíral pevně. Dobře věděl, že jím všichni ti bílí kolem pohrdají. Svě dřevo jim na oheň nikdy nepřiloží. Nadešel okamžik pomsty. Posledním členem sklíčené skupinky byl podezřívavý lakomec. Nikdy neudělal jedinou věc, ze které by něco neměl. Jeho nejoblíbenějším heslem bylo: Dát jen tomu, kdo dá. „Za ten kus dřeva mi musejí důkladně zaplatit,“ říkal si. A tak je také našli: zmrzlé, každého s jeho kusem dřeva v ruce.

- Co bylo pravděpodobně skutečným důvodem smrti šesti ztroskotanců?
- Co si myslíte o podobně smýšlejících lidech? Co může být jejich hlavním problémem? (Sobectví.) Jak byste charakterizovali způsob jejich žití?
- Jak byste řešili situaci, pokud byste byli součástí šestice ztroskotanců?
- Jak rozumíte citátu H. C. Rogerse: „**Kdyby slušné chování bylo zvířetem, patřilo by mezi ohrožené druhy.**“ Souhlasíte s ním? Argumentujte.

1. Komu a jak.² Skupinová práce, 4členné skupiny vzniknou losováním (viz pracovní arch), skupinu tvoří žáci, jejichž losy dávají dohromady slovo ú-c-t-a.

Vyučující vyzve žáky, aby se pokusili v rámci skupiny definovat **pojmy úcta a respekt**.

- Jakou pro vás mají hodnotu/důležitost?
- Kteří konkrétní lidé nebo věci si zasluhují váš respekt a úctu? Vyjmenujte je do levého sloupce ve svých pracovních sešitech.
- Zbývá přijít na způsob, jakým je možné úctu či respekt vyjádřit. K jednotlivým osobám/věcem tak vymýšlejí konkrétní projevy respektu a úcty. Nakonec požádáme každého žáka, aby se zamyslel, jakým způsobem může vyjádřit úctu a respekt k sobě samému.

2. TRANSFER. Aby nezůstalo jen u slov, vyzveme žáky, aby do příštího setkání vyjádřili úctu svým rodičům a napsali si stručnou poznámku o tom, jak se cítili oni a zároveň, jaké pocity prožívali podle nich jejich rodiče.

¹ FERRERO, Bruno. *Paprsek slunce pro duši*. 3. vydání. Praha: Portál, 2011. s. 47-48.

² EYRE, Linda a Richard EYRE. *Jak naučit děti hodnotám*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. s. 105.

1. Můj učitel. Cvičení ve dvojicích. Vyučující vyzve žáky, aby se bez možnosti verbální komunikace seřadili podle data narození. Poté řadu „rozkrájí“ po dvojicích.

- Úkolem dvojice je vybrat si jediného učitele/učitelku z celého pedagogického sboru a přemýšlet o jeho/jejích pocitech, přáních, těžkostech. Jinými slovy pokusit se na moment obléci do jeho/její kůže.
- V komunitním kruhu pak dvojice v ich-formě (1. osoba, čísla jednotného) vyjádří jeho/její pocity. Neprozrazuje ani jméno ani aprobační zaměření. Úkolem ostatních žáků je tipovat, která osobnost „se svlékla z kůže“.
- Žáky předem upozorníme, aby se vyvarovali vulgarismům či ponižování.

SEBEHODNOCENÍ dle sady kritérií

Kritéria	★ ★	★	☹
Diskuse Příběh Oheň	Sdělil/a jsem alespoň dva své názory během lekce.	Zapojil/a jsem se do diskuse alespoň jedním názorem.	Do diskuse jsem se nezapojil/a.
Skupinová práce Komu a jak	Ve skupině jsme diskutovali o úctě a respektu; přemýšleli jsme komu a jak vyjádřit úctu.	Ve skupině jsme diskutovali o úctě a respektu; přemýšleli jsme komu a jak vyjádřit úctu. Úctu jsem ale svým rodičům neuměl/a vyjádřit.	Do práce jsem se nezapojil/a.
	Úctu jsem doma vyjádřil/a svým rodičům, pořídil/a jsem si krátký záznam o pocitech.		Ve skupině jsme diskutovali o úctě a respektu, nedošli jsme k žádným závěrům.
Práce ve dvojicích Můj učitel	Ve dvojici jsme s úctou vyjádřili pocity jednoho z našich učitelů. Ostatní poznali, do „čí kůže“ jsme na moment pronikli.	Ve dvojici jsme vyjádřili pocity jednoho z našich učitelů. Ostatní však „naši kůži“ nerozpoznali.	Do práce jsem se nezapojil, protože .....

Ú	C	T	a	Ú
Ú	C	T	a	C
Ú	C	T	a	T
Ú	C	T	a	a
Ú	C	T	a	
Ú	C	T	a	